

Sygn. akt III C 245/22

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 czerwca 2023 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, III Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący:	Sędzia Alicja Przybylska
Protokolant:	stażysta Łukasz Jeziernski

po rozpoznaniu w dniu 22 czerwca 2023 r. w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P.

przeciwko D. T.

o zapłatę

oddala powództwo.

Sygn. akt III C 245/22

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 31 sierpnia 2021 r. (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w P. wniosła o zasądzenie na jej rzecz od pozwanego D. T. kwoty 1 922,13 złotych wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 14 maja 2021 r. do dnia zapłaty oraz kosztami procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu żądania pozwu powódka podniosła, że podczas kontroli legalności poboru energii elektrycznej w obiekcie pozwanego D. T. stwierdzono nielegalny pobór energii elektrycznej. W związku z tym powódka obciążyła pozwanego opłatą za nielegalny pobór energii elektrycznej w wysokości żądanej pozwem kwoty. Wysokość opłaty ustalono zgodnie z ustawą z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, Taryfą dla usług dystrybucji energii elektrycznej zatwierdzonej przez Prezesa Urzędu Regulacji Energetyki. Pozwany, pomimo wezwania do zapłaty, nie zaspokoił roszczenia powódki z tego tytułu.

W dniu 15 lutego 2022 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z treścią żądania pozwu (ówczesna sygn. akt I Nc 88/22).

Pozwany D. T. zaskarżył nakaz zapłaty sprzeciwem, w którym wniósł o oddalenie powództwa i zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu D. T. podniósł zarzut braku legitymacji procesowej biernej, wskazując, że obiekt, w którym stwierdzono nielegalny pobór energii elektrycznej, tj. nieruchomości przy ul. (...) w G. stanowiła własność jego matki F. T.. F. T. zmarła w dniu 5 marca 2019 r. Dotychczas nie zostało wydane orzeczenie w przedmiocie stwierdzenia nabycia spadku po niej ani nie dokonano działu spadku. Podniósł również, że wątpliwości budzi legalność przeprowadzonych czynności kontrolnych, ponieważ w upoważnieniu do kontroli wskazano jako kontrolowanego F.

T., a zatem czynności kontrolne nie mogły dotyczyć pozwanego D. T.. Nie udowodniono również, aby to pozwany pobrał nielegalnie jakąkolwiek ilość energii elektrycznej.

Na skutek prawidłowego wniesienia sprzeciwu nakaz zapłaty stracił moc, zgodnie z dyspozycją przepisu art. 505 § 2 k.p.c. i sprawa została skierowana do rozpoznania na rozprawie.

W piśmie z dnia 18 maja 2022 r. powódka podtrzymała żądanie pozwu podnosząc, że w świetle treści przepisu art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne dłużnikiem przedsiębiorstwa energetycznego z tytułu opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej jest co do zasady odbiorca albo osoba nielegalnie pobierająca energię elektryczną. Pozwany niewątpliwie nie miał przymiotu odbiorcy, ponieważ nie łączyła go z powódką umowa. Pozwany przebywał w kontrolowanej nieruchomości, ponieważ był obecny podczas kontroli. Posiadał klucze do nieruchomości, ponieważ wpuścił osoby przeprowadzające czynności kontrolne. Miał zatem swobodny dostęp do kontrolowanego budynku i mógł pobierać energię elektryczną do zaspokajania bieżących potrzeb. Był zatem podmiotem nielegalnie pobierającym energię elektryczną.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

F. T. była właścicielką nieruchomości położonej w G. przy ul. (...).

F. T. łączyła z (...) Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w siedzibą w P. umowa sprzedaży energii elektrycznej.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego D. T. w charakterze strony k. 62 v. – 63.

F. T. zmarła w dniu 5 marca 2019 r.

Nie toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po F. T., ani nie zarejestrowano aktu poświadczenia dziedziczenia po niej. Nie dokonano działu spadku po niej.

Do kręgu spadkobierców ustawowych F. T. należą dzieci, w tym syn D. T. oraz wnuki – dzieci zmarłego najstarszego syna spadkodawczyni.

Dowód:

- odpis skrócony aktu zgonu k. 38,

- przesłuchanie pozwanego D. T. w charakterze strony k. 62 v. – 63.

Po śmierci matki D. T. nie zamieszkał w nieruchomości przy ul. (...) w G. ani jej nie użytkował. Użyty nieruchomości S. M.. S. M. zobowiązał się do uiszczania opłat za energię elektryczną i gaz.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego D. T. w charakterze strony k. 62 v. – 63.

W rzeczach pozostawionych przez matkę D. T. nie znalazł żadnych dokumentów wskazujących na rozwiązanie umowy sprzedaży energii elektrycznej. Sprzedawca nie udzielił mu żadnych informacji na ten temat powołując się na ochronę danych osobowych.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego D. T. w charakterze strony k. 62 v. – 63.

W dniu 22 marca 2021 r. powódka udzieliła K. L. i R. S. upoważnienia do przeprowadzenia kontroli obejmującej sprawdzenie prawidłowości eksploatacji i działania urządzenia pomiarowo-rozliczeniowego energii elektrycznej, ustalenie czy miało miejsce pobieranie energii elektrycznej bez zawarcia umowy albo z częściowym lub całkowitym pominięciem układu pomiarowego oraz sprawdzenie dotrzymania warunków zawartej umowy. Jako kontrolowanego wskazano F. T., ul. (...), (...)-(...) G..

Dowód:

- upoważnienie nr (...) k. 15.

W dniu 22 marca 2021 r. K. L. i R. S. przeprowadzili kontrolę na nieruchomości przy ul. (...) w G..

Podczas kontroli obecny był zamieszkujący nieruchomość S. M.. On udostępnił nieruchomość w celu przeprowadzenia kontroli.

W wyniku kontroli stwierdzono pobór energii elektrycznej bez umowy.

Stan licznika nr (...) zainstalowanego w garażu wynosił (...).

Dowód:

- protokół kontroli nr (...) z załącznikami k. 10 – 12,

- zdjęcia nieruchomości k. 16 – 17,

- zdjęcia licznika k. 18 – 19, k. 60,

- zeznania świadka K. L. na piśmie k. 81 – 84,

- zeznania świadka R. S. na piśmie k. 86 – 88.

Podczas przeprowadzania czynności kontrolnych K. L. skontaktował się telefonicznie z D. T.. Poinformował go o zakresie kontroli i demontażu licznika.

D. T. nie zgłaszał uwag do zakresu kontroli.

Dowód:

- zeznania świadka K. L. na piśmie k. 81 – 84,

- zeznania świadka R. S. na piśmie k. 86 – 88.

W dniu 26 kwietnia 2021 r. powódka wystawił na rzecz D. T. notę obciążeniową nr (...) na kwotę 1 922,13 złotych tytułem opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej. Termin płatności oznaczono na 13 maja 2021 r.

Opłata została ustalona na podstawie „Taryfy dla usług dystrybucji energii elektrycznej – 2021 – rozdział pkt 7.2” przy uwzględnieniu poboru energii elektrycznej w wysokości 506 kWh oraz okresu 19 miesięcy. Wskazano, że umowa sprzedaży energii elektrycznej została zamknięta w dniu 6 września 2019 r.

Dowód:

- wyczenie opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej k. 20 - 22,

- Taryfa dla usług dystrybucji energii elektrycznej – 2021 k. 52 – 59,

- nota obciążeniowa nr (...) k. 13 verte.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2021 r. powódka wezwała pozwanego do zapłaty kwoty 1 922,13 złotych tytułem opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej.

Wezwanie to pozostało bezskuteczne.

Bezskuteczne okazało się również wezwanie do zapłaty z dnia 10 czerwca 2021 r.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty z dnia 26.04.2021 r. k. 13,

- wezwanie do zapłaty z dnia 10.06.2021 r. k. 9.

D. T. udał się do siedziby oddziału powódki w celu wyjaśnienia wyników przeprowadzonej kontroli. Odmówiono udzielenia informacji powołując się na ochronę danych osobowych.

Dowód:

- przesłuchanie pozwanego D. T. w charakterze strony k. 62 v. – 63.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo okazało się nieuzasadnione.

Powódka wywodzi roszczenie z faktu pobierania przez pozwanego D. T. energii elektrycznej bez zawartej umowy na dostawę tego paliwa i domaga się zapłaty opłaty z tego tytułu wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w spełnieniu świadczenia z tego tytułu od dnia 14 maja 2021 r. do dnia zapłaty.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowi przepis art. 57 ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385). Zgodnie z jego treścią w razie nielegalnego pobierania paliw lub energii, przedsiębiorstwo energetyczne może:

1) pobierać od odbiorcy, a w przypadku, gdy pobór paliw lub energii nastąpił bez zawarcia umowy, może pobierać od osoby lub osób nielegalnie pobierających paliwa lub energię opłatę w wysokości określonej w taryfie, chyba że nielegalne pobieranie paliw lub energii wynikało z wyłącznej winy osoby trzeciej, za którą odbiorca nie ponosi odpowiedzialności albo

2) dochodzić odszkodowania na zasadach ogólnych.

Przepis art. 3 pkt 18 ustawy Prawo energetyczne stanowi, że nielegalne pobieranie paliw lub energii, to pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy, z całkowitym albo częściowym pominięciem układu pomiarowo-rozliczeniowego lub poprzez ingerencję w ten układ mającą wpływ na zafałszowanie pomiarów dokonywanych przez układ pomiarowo-rozliczeniowy.

Nielegalny pobór paliw i energii jest czynem niedozwolonym, dopuszczenie się zatem takiego czynu powoduje zaistnienie stosunku cywilnoprawnego o charakterze zobowiązaniowym między dostawcą energii a jej odbiorcą. Po stronie dostawcy powstaje roszczenie do odbiorcy o wyrównanie szkody (por. wyrok NSA z dnia 10 grudnia 2009 r., I (...)). Opłata przewidziana w art. 57 ust. 1 Prawa energetycznego ma charakter odszkodowania, jest swoistym szacunkiem strat przedsiębiorstwa gazowego czy energetycznego. Wielokrotność stawek taryfowych, jaka pobierana jest przy dochodzeniu opłaty za nielegalny pobór paliw i energii zgodnie z przepisami rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad kształtowania i kalkulacji taryf, świadczy o tym, że celem opłaty nie jest tylko prosty zwrot

należności za dostarczoną energię czy paliwa, ale przede wszystkim ryczałtowa rekompensata za wszystkie poniesione szkody w związku z nielegalnym poborem.

Ten, kto nielegalnie pobierał paliwa, może uwolnić się od obowiązku opłaty, o której mowa w art. 57 ust. 1, tylko wówczas, gdy wykaże, że nielegalny pobór nastąpił z winy osoby trzeciej, za którą nie odpowiada. Na osobę pobierającą energię przerzucono zatem ciężar wykazania okoliczności, które mogą zwolnić ją z odpowiedzialności za nielegalny pobór, przy czym okoliczności te są ściśle określone i ograniczone.

Podniesione przez pozwanego zarzuty przeciwko żądaniu pozwu okazały się uzasadnione.

Zgodnie z treścią przepisu art. 57 pkt 1 ustawy Prawo energetyczne, obowiązek uiszczenia opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej spoczywa na odbiorcy, czyli każdym, kto pobiera energię elektryczną na podstawie umowy z przedsiębiorstwem energetycznym), a w przypadku gdy pobór energii nastąpił bez zawarcia umowy – na osobie nielegalnie pobierającej energię.

Powódka wywodzi roszczenie z faktu pobierania energii elektrycznej bez zawarcia umowy, a zatem roszczenie o zapłatę opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej przysługuje jej w stosunku do osoby nielegalnie pobierającej energię.

Skorzystanie przez przedsiębiorstwo energetyczne z możliwości obciążenia opłatą określoną w art. 57 ust. 1 ustawy Prawo energetyczne jest wprawdzie niezależne od winy sprawcy, niemniej aby strona powodowa mogła wystąpić ze skutecznym roszczeniem opartym na ww. przepisie, musi wykazać, że nielegalny pobór miał miejsce. W wyroku z dnia 29 listopada 2019 r. Sąd Najwyższy wyraził pogląd, że obowiązek wniesienia opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej powstaje w przypadku faktycznego pobierania i korzystania z energii elektrycznej w sposób nielegalny (sygn. akt II CNP 38/12; tak też w uchwale z dnia 10 grudnia 2009 r., III CZP 107/09). Ciężar dowodu poboru energii spoczywa natomiast, zgodnie z art. 6 k.c. na powódzie, który może ją wykazać za pomocą wszystkich środków dowodowych.

Okoliczności przytoczone przez pozwanego dają podstawy do ustalenia, że to nie on pobierał energię elektryczną w nieruchomości przy ul. (...) w G.. D. T. przesłuchany w charakterze strony zeznał, że właścicielką tej nieruchomości była jego matka F. T.. F. T. zmarła w dniu 5 marca 2019 r. Nie toczyło się postępowanie o stwierdzenie nabycia spadku po F. T. ani nie zarejestrowano aktu poświadczenia dziedziczenia po niej. Nie dokonano działu spadku po niej. Do kręgu spadkobierców ustawowych F. T. należą dzieci, w tym syn D. T. i oraz wnuki – dzieci zmarłego najstarszego syna spadkodawczyni. Po śmierci matki pozwany nie zamieszkał w tej nieruchomości ani jej nie użytkował. Użytkował nieruchomość S. M., który zobowiązany był do uiszczania opłat za energię elektryczną i gaz. Strona powodowa nie zaoferowała żadnego dowodu, który podważałby wiarygodność zeznań pozwanego w tym zakresie i na podstawie których możliwe byłoby ustalenie, że istotnie to pozwany pobierał nielegalnie energię elektryczną. Wbrew twierdzeniom strony powodowej zawartym w piśmie jej pełnomocnika złożonym w odpowiedzi na sprzeciw od nakazu zapłaty, pozwany nie był obecny podczas kontroli legalności poboru energii elektrycznej ani nie udostępniał nieruchomości kontrolerom. Z zeznań przesłuchanych w charakterze świadka kontrolerów K. L. i R. S. jednoznacznie wynika, że nieruchomość udostępnił S. M. i on był obecny podczas kontroli. Fakt ten wynika również jednoznacznie z protokołu kontroli. D. T. o przeprowadzeniu kontroli i jej wynikach został poinformowany telefonicznie przez K. L.. Fakt, że nie zgłaszał wówczas żadnych zastrzeżeń nie przesądza o tym, że faktycznie to on pobierał energię elektryczną. Pozwany, jak zeznał, udał się do siedziby oddziału powódki w zamiarze uzyskania informacji o stanie prawnym w odniesieniu do kwestii dostarczania energii elektrycznej do nieruchomości przy ul. (...) w G., a w szczególności co do istnienia umowy sprzedaży, ilości urządzeń pomiarowych zamontowanych na nieruchomości i stanu rozliczeń z tytułu sprzedaży energii, jednakże zarówno za życia matki F. T. jak i po przeprowadzeniu kontroli, nie udzielono mu żadnych informacji w tym zakresie. Pracownicy powódki zasłaniaли się ochroną danych osobowych. Nie sposób zatem uznać, że nie wnosił zastrzeżeń co do faktu obciążenia go obowiązkiem zapłaty opłaty za nielegalny pobór energii elektrycznej.

Reasumując powyższe rozważania wskazać zatem należy, że nie zostało wykazane, że to pozwany faktycznie pobierał nielegalnie energię elektryczną w nieruchomości przy ul. (...) w G., co czyni żądanie pozwu skierowane przeciwko

niemu nieuzasadnionym. Fakt zaś poboru energii przez inne osoby, w tym również i przez S. M. zajmującego nieruchomość na podstawie umowy użyczenia zawartej z pozwanym, nie stanowi podstawy do obciążenia opłatą za nielegalny pobór energii elektrycznej D. T.. Nie zostało bowiem wykazane, aby pozwany, na jakiegokolwiek podstawie prawnej ponosił odpowiedzialność za S. M.. W szczególności podstawy takiej nie stanowią przepisy normujące umowę użyczenia.

Nadto wskazać należy, że wątpliwości budzi legalność przeprowadzenia czynności kontrolnych w nieruchomości przy ul. (...) G.. Przepis art. 6 ust. 1 i 2 Prawa energetycznego stanowi, że przedsiębiorstwo energetyczne wykonujące działalność gospodarczą w zakresie przesyłania lub dystrybucji paliw lub energii przeprowadza kontrolę legalności pobierania paliw lub energii, kontrolę układów pomiarowo-rozliczeniowych, dotrzymania zawartych umów oraz prawidłowości rozliczeń, zwaną dalej "kontrolą". Kontrolę przeprowadzają osoby upoważnione przez przedsiębiorstwo energetyczne, o którym mowa w ust. 1, zwane dalej "kontrolującymi". Kontrolujący doręcza kontrolowanemu lub osobie przez niego upoważnionej upoważnienie do przeprowadzenia kontroli oraz okazuje legitymację służbową.

Zgodnie z postanowieniem § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra (...) z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez przedsiębiorstwo energetyczne (Dz. U. z 2016 r., poz. 2166) kontrolę przeprowadzają osoby upoważnione przez przedsiębiorstwo energetyczne, zwane dalej „kontrolującymi”, w zespole liczącym co najmniej dwie osoby, na podstawie imiennego upoważnienia i legitymacji służbowej, wydanych przez to przedsiębiorstwo energetyczne. Zgodnie natomiast z przepisem § 5 rozporządzenia przedsiębiorstwo energetyczne, zlecając kontrolującym przeprowadzenie kontroli, ustala:

- 1) miejsce kontroli, ze wskazaniem nazwy lub imienia i nazwiska kontrolowanego lub miejsce kontroli, w przypadku gdy przedmiotem kontroli jest ustalenie, czy miało miejsce pobieranie paliw lub energii bez zawarcia umowy;
- 2) termin przeprowadzenia kontroli;
- 3) osoby upoważnione do przeprowadzania kontroli;
- 4) przedmiot i zakres kontroli.

Jak wynika z treści upoważnienia nr (...) kontrolą objęta była F. T. pod adresem: ul. (...), (...)-(...) G.. Czynności kontrolne nie mogły zatem dotyczyć pozwanego D. T.. Jak wskazuje się w doktrynie, kluczowym elementem jest oznaczenie kontrolowanego, a uprawnienie przedsiębiorstwa energetycznego do przeprowadzenia kontroli bez ustalenia podmiotu kontrolowanego może prowadzić do nadużycia uprawnień wynikających z art. 6 Prawa energetycznego przez przedsiębiorstwo energetyczne (dr M. K., Prawo energetyczne. Komentarz, 2017). W konsekwencji za takie nadużycie należy uznać również przeprowadzenie kontroli w stosunku do osoby, której w ogóle nie dotyczy upoważnienie, o którym mowa w art. 6 ust. 2 Prawa energetycznego. Ustalenia kontroli zawarte w protokole kontroli nie mogą zatem stanowić podstawy do rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, skoro dowód ten uzyskano z naruszeniem przywołanych powyżej norm.

Wskazać również należy, że w świetle okoliczności faktycznych sprawy, żądanie zapłaty od pozwanego jawi się jako sprzeczne z zasadami współżycia społecznego.

Zgodnie z przepisem art. 5 k.c. nie można czynić ze swego prawa użytku, który by był sprzeczny ze społeczno-gospodarczym przeznaczeniem tego prawa lub z zasadami współżycia społecznego. Takie działanie lub zaniechanie uprawnionego nie jest uważane za wykonywanie prawa i nie korzysta z ochrony.

Z treści cytowanego przepisu wynika, że z ochrony prawnej (sądowej) korzysta tylko ten uprawniony, który swoje prawo podmiotowe wykonuje zgodnie z jego treścią, wyznaczoną także przez klauzule generalne przewidziane w tym przepisie. W przypadku przepisów zawierających klauzulę zasad współżycia społecznego chodzi o odesłanie do reguł postępowania ludzkiego, niebędących jednak regułami prawnymi. Zasady te rodzą się samorzutnie w

społeczeństwie i nie są statuowane przez organy państwowe. Są to reguły nakazujące ocenić daną sprawę według określonych reguł moralnych i obyczajowych – takich, które w danym czasie i w danych warunkach społecznych dotyczą sfery zewnętrznych zachowań ludzi względem innych i pozwalają uznać te zachowania za dobre (bądź złe), usprawiedliwione, właściwe, wskazane, powszechnie przyjęte.

Pozwany podejmował czynności mające na celu weryfikację twierdzeń strony pozwanej co do faktu braku umowy sprzedaży energii i wynikających stąd skutków prawnych oraz zaspokojenia ewentualnych roszczeń strony powodowej, jednakże żadne informacje w tym zakresie nie zostały mu udzielone z powodu ochrony danych osobowych. W tej sytuacji żądanie zapłaty opłaty z tytułu nielegalnego poboru energii elektrycznej jawi się jako sprzeczne z zasadami uczciwego prowadzenia działalności gospodarczej. Skoro przedsiębiorca obciąża określoną osobę obowiązkiem zapłaty, winien umożliwić tej osobie – jeszcze na etapie przed wytoczeniem powództwa o zapłatę – weryfikację żądania i udzielić informacji w zakresie podstaw żądania i przedstawić dokumenty na poparcie swojego stanowiska. Tymczasem nawet w toku procesu nie zostały przedstawione dokumenty wskazujące na skuteczne wypowiedzenie umowy sprzedaży energii elektrycznej.

Mając powyższe na uwadze, Sąd oddalił powództwo.

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów złożonych przez stronę powodową, co do prawdziwości i wiarygodności których nie powziął zastrzeżeń oraz na podstawie zeznań świadków K. L. i R. S. i zeznań pozwanego w charakterze strony, które – wobec braku dowodów przeciwnych – uznał za wiarogodne. Sąd oddalił wniosek powódki o dopuszczenie dowodu z opinii biegłego sądowego na okoliczność tego, czy ustalenia kontrolującego wskazują na pobór energii elektrycznej w braku obowiązującej umowy z przedsiębiorstwem energetycznym oraz prawidłowości wyliczenia opłaty taryfowej za nielegalny pobór energii elektrycznej, ponieważ w świetle już zgromadzonego materiału dowodowego sprawy, dowody te nie miały istotnego znaczenia dla jej rozstrzygnięcia. Nadto ustalenie faktu braku umowy sprzedaży energii nie wymaga wiadomości specjalnych, a jedynie przedstawienia dowodów wskazujących na skuteczne jej wypowiedzenie. Z treści dokumentów stanowiących podstawę wyliczenia opłaty wynika, że taka umowa wiązała powódkę z F. T., jednakże została zamknięta. Ustalenie zaś wysokości opłaty możliwe jest na podstawie taryfy.